

SŁAWOMIR MROŻEK, ARTYSTA

Opowiadanie utrzymane jest w konwencji bajki z morałem. Jednak da się zauważyć pewne różnice. Zwierzęta w nim występujące nie mają przypisanych na zasadzie alegorii konkretnych cech ludzkich.

Opisywana sytuacja ma być metaforycznym przedstawieniem tendencji ludzi do przeceniania własnych możliwości i talentów, zamiast wykorzystania tych atutów i zdolności, które już mają. Autor sprowadza tę kwestię do absurdu, stąd bohaterami są zwierzęta, chociaż tytuł utworu tego nie zapowiada. Budując świat przedstawiony za pomocą groteski i ironii, Mrożek starał się obnażyć bezsensowne i bezcelowe zasady i mechanizmy rzeczywistości.

TEST

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania.

Kogut przeczytał ogłoszenie: „Potrzebujemy zwierząt – Cyrk”.

– Zgłoszę się – powiedział, składając gazetę. – Zawsze chciałem być artystą.

Po drodze snuł wielkie plany:

– Sława i pieniądze. A może nawet wyjazdy za granicę.

– I z powrotem – dodał Lis.

– Dlaczego z powrotem? Za granicą podpiszę kontrakt z Metro Goldwyn Mayer.

Dyrektor przyjął go na świeżym powietrzu, gdzie urzędował. Właśnie rozwijano namiot cyrkowy. Ja i Lis zatrzymaliśmy się opodal.

– Bardzo mi miło, że pan się do nas zgłasza. Można poznać godność?

– Lew – przedstawił się Kogut krótko.

– Lew? – zdziwił się dyrektor. – Czy jest pan tego pewny?

– Ewentualnie tygrys.

– No dobrze. Wobec tego niech pan zaryczy.

Kogut zaryczał, jak umiał.

– Owszem, nieźle, ale są lepsze lwy od pana. Gdyby pan się zgodził na koguta, to co innego. Wtedy mógłbym pana zaangażować.

– Ja dla pana przyjemności nie będę udawał ptaka – obraził się Kogut.

– Żegnam wobec tego.

W drodze powrotnej Kogut milczał ponuro. Wreszcie nie wytrzymałem.

– Co ci strzeliło do głowy, dlaczego chciałeś grać lwa?

– Jak to, dlaczego... – odpowiedział za niego Lis. – Czy widziałeś kiedy artystę bez ambicji?

Sławomir Mrożek, *Artysta* [w:] tegoż, *Małe prozy*, Kraków 1990.

Zadanie 1.

2 pkt

Uzupełnij zdania.

Zastosowany w tekście Sławomira Mrożka typ narracji to narracja

Przykładowe dwa słowa z tekstu, dzięki którym można określić ten typ narracji to

..... i

Głównym bohaterem opowiadania jest

1 pkt

Zadanie 2.

Uzupełnij zdania, wybierając właściwe odpowiedzi spośród A lub B oraz C lub D.

Wypowiedzi bohaterów opowiadania zostały przytoczone w mowie A/B. Dominującą formą wypowiedzi w tekście jest C/D.

- A. zależnej
B. niezależnej
C. monolog
D. dialog

1 pkt

Zadanie 3.

Oceń prawdziwość poniższych zdań. Wybierz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, lub F – jeśli jest fałszywe.

1.	Kogut pragnął pracować w cyrku, by zostać artystą i zrobić karierę.	P	F
2.	Lis wspierał koguta w jego dążeniach i marzeniach.	P	F

1 pkt

Zadanie 4.

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

W wypowiedzi Lisa *I z powrotem* zastosowano

- A. zdanie pojedyncze nierozwinięte.
B. zdanie złożone.
C. równoważnik zdania.
D. zdanie pojedyncze rozwinięte.

1 pkt

Zadanie 5.

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Głównymi cechami Koguta są

- A. pycha i próżność.
B. skromność i wiara w siebie.
C. przekonanie o własnej wartości i samokrytyka.
D. upór i godność.

2 pkt

Zadanie 6.

Odpowiedz na pytania.

- a) Dlaczego kogut chciał zostać artystą? Podaj dwa powody.

.....
.....

- b) Dlaczego dyrektor cyrku nie przyjął koguta do pracy?

.....
.....

Zadanie 7.

2 pkt

W imieniu dyrektora cyrku zredaguj treść ogłoszenia o naborze zwierząt do pracy w cyrku.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 8.

1 pkt

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Słowa narratora skierowane do Koguta *Co ci strzeliło do głowy, dlaczego chciałeś grać lwa?* wyrażają

- A. zdziwienie i ciekawość.
- B. zaskoczenie i podziw.
- C. zdziwienie i szacunek.
- D. oburzenie i krytykę.

Zadanie 9.

1 pkt

Odpowiedz na pytanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Który z wymienionych związków wyrazowych **nie odnosi się** do bohatera opowiadania – Koguta?

- A. przerost ambicji
- B. ktoś bez ambicji
- C. wygórowane ambicje
- D. nadmierna ambicja

Zadanie 10.

2 pkt

Przyjrzyj się ilustracji. Sformułuj tezę dotyczącą związku ilustracji z wymową opowiadania Sławomira Mrożka. Uzasadnij postawioną tezę, odwołując się do ilustracji i do treści utworu.

Teza:

.....

.....

.....

Uzasadnienie:

.....

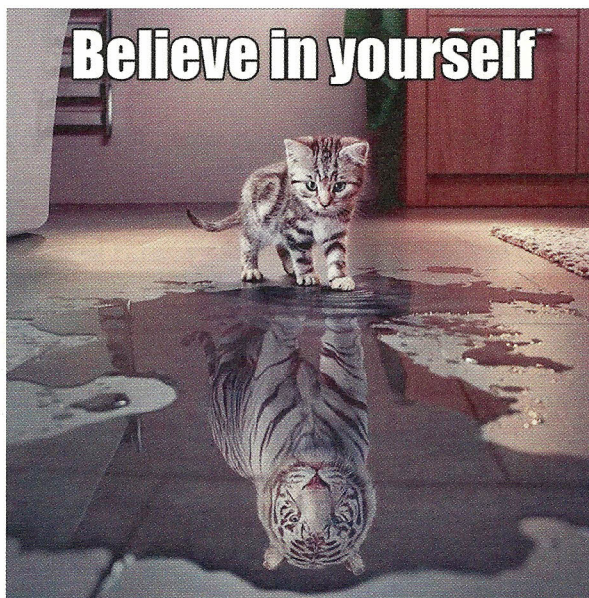
.....

.....

.....

.....

.....



2 pkt

Zadanie 11.

Kolega/koleżanka na profilu na portalu społecznościowym zamieścił/zamieściła nieprawdziwe informacje o sobie. Napisz do niego/niej SMS-a, w którym uzasadnisz, że warto być sobą.

.....

.....

.....

.....

.....

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania.

Magdalena Kyudowicz***Ambicje mogą ci zaszkodzić***

Niestety, mamy również tendencję do drugiego, wyidealizowanego obrazu – czyli wizji tego, jaką osobą sami pragniemy siebie widzieć. [...] To wtedy zazwyczaj dochodzi do głosu nasza źle pojęta ambicja. [...] Jeśli bowiem rozdźwięk między tym, co masz i kim jesteś, a tym, kim chciałabyś być i co chciałabyś mieć, jest zbyt duży, to rodzi się ogromna frustracja, która potem może doprowadzić do agresji wymierzonej w siebie lub w innych.

Mierząc za wysoko, nigdy nie osiągniesz upragnionego celu. Marzysz na przykład o byciu kierownikiem w firmie, a nie masz odpowiedniego wykształcenia lub doświadczenia zawodowego. Chcesz mieszkać w willi na przedmieściu, a nie masz zdolności kredytowej w banku. Jeśli będziesz dążyć do tak nierealnych celów i zatruwać się przy tym brakiem sukcesów, nigdy nie zaznasz spokoju.

Magdalena Kuydowicz, *Ambicje mogą ci zaszkodzić*, <http://zwierciadlo.pl/psychologia/rozwoj/ambicje-moga-ci-zaszkodzić>.

1 pkt

Zadanie 12.

Oceń prawdziwość poniższych zdań. Wybierz P, jeśli zdanie jest prawdziwe, lub F – jeśli jest fałszywe.

1.	Niezadowolenie człowieka z życia to wynik różnicy między jego wyobrażeniami o sobie a prawdziwymi możliwościami.	P	F
2.	Ambicja zawsze jest pozytywną cechą człowieka, która motywuje go do wysiłku i osiągnięcia sukcesu.	P	F

1 pkt

Zadanie 13.

Na podstawie artykułu napisz, jakie dwie negatywne konsekwencje dla człowieka może spowodować chorobliwa ambicja.

.....

.....

.....

.....